

TORONTÁL

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Csütörtök, márczius 4-én.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.
Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb **szierda reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasabos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Az új ministerium.

Budapest, márczius 1.
A ministerium nagy kinlódások után végre következöleg alakult meg:
Elnök és udvari minister: báró Wenkheim Béla.
Belügy: Tisza Kálmán.
Igazságügy: Perczel Béla.
Pénzügy: Széll Kálmán.
Közoktatás: Trefort Ágoston.
Közlekedés: Péchy Tamás.
Kereskedelem: báró Simonyi Lajos.
Honvédelem: Szende Béla.
Horvát minister: gróf Pejacsevics Péter.

Az új cabinet tagjai közül az elnök, Wenkheim Béla báró 1871. május 19-én nevezetett ki Ö Felsége személye körüli ministernek, Pejacsevics Péter gr. 1871. február 10-én lett horvát minister, Trefort Ágoston 1873. szeptember hava óta vezeti a közoktatási tárczát, Szende Béla pedig 1872. december hava óta a honvédelmit. E ministerek multját ismertettük már akkor, midőn tárczát vállaltak; azóta kifejtett működésük nem szorult további ismertetésre. A következőkben csak azon ministerokról közlünk vázlatos életrajzot, kik most vállalnak először tárczát.

Perczel Béla, a képviselőház elnöke, az igazságügyi tárczát vállalta el. Ő 1819. június 15-én született Tolnamegye Börsöny nevű helységében; tanulmányait Pécsen és Pesten végezte és már kora ifjúságában kiváló tehetséget tanusított; 1839-ben Tolnamegyében joggyakornok lett; de a Kubinszky és Pecsovics kortesek közt folyt híres küzdelmekben nem vett részt; mindazonáltal 1840-ben belépett a tisztikarba; tisztelebéli majd rendes aljegyző, szolgabíró és 1848-ban már alispán lett és ez utóbbi minőségében emlékezetes tetterőt fejtett ki. A forradalom után gazdasággal foglalkozott, de oly népszerűségnek örvendett, hogy számos magánfel, a nyilvános perindítás mellőlzével, őt kérte meg a peres ügyek elintézésére. 1860-ban a helytartótanács-hoz tanácsosnak nevezetett ki és itt a közigazgatási ügyeket vezette; de 1861-ben visszavonult, míg csak 1865-ben a bonyhádi kerület képviselővé nem választotta. 1866-ban a kir. táblához bírónak nevezetett ki, de már 1867-ben a bonyhádi kerület ismét megválasztotta képviselőnek; 1869-ben és 1872-ben ismét.

A bíróságok rendezésekor lemondott bírói állásáról és kizárólag az országgyűlésnek szentelte erejét, hol kiváló helyet foglalt el. 1872-ben a ház első alelnökévé, a Bittó cabinet alakulásakor pedig a ház elnökévé választott; ez utóbbinak megtörténte előtt elnöke volt a Deakkörnek is.

Tisza Kálmán az eddigi ellenzék vezére, az új cabinet belügyministere 1830. december 16-án született biharmegyei Geszten, atya Tisza László főispáni helytartó őt és három fivérét igen gondos nevelésben részesíté, melyet a derék Szönyi Pál vezetett; 1848-ban Tisza Kálmán a cultusministeriumban volt alkalmazva. A forradalom után 1 és fél évre külföldre utazott, és azután Geszten élt egész visszavonultan, tanulmányokkal foglalkozva. Nyilvános működését a felekezeti közélet terén kezdé, midőn mint a nagyszalontai egyházmegye segédgondnoka különösen az 1859. szeptember 1-iki patens ellen szólalt fel és döntő hatású beszédet mondott. Az októberi politika férfai Tiszát Kálmánt tudta nélkül kinevezték Biharmegye főispánjává, de ő a kinevezést nem fogadta el. 1861-ben egyhangulag megválasztott Debreczen város képviselőjévé és az 1861-iki országgyűlésen mint a határozati párt egyik vezérfőhá gróf Andrassy Gyula ellené-

ben a ház alelnökévé választott. Gróf Teleky László gyászos halála után Tisza és Ghyczy lettek a határozati párt vezérei. A provisorium alatt Tisza csak hírlapírói cikkekkkel vett részt a pangó közéletben. 1865-ben, valamint azóta minden választásnál egyhangulag választott Debreczen város képviselőjévé. Pártvezéri működése 1867. óta sokkal ismertebb, semhogy arról bővebben kellene szólnunk és így még csak azt említhük fel róla, hogy 1867. óta a dunántúli hely. hitv. egyházkerület főgondnoka.

Széll Kálmán a pénzügyminister jelentékeny szerepet játszik hazánk pénzügyi történetében. Ő volt a pénzügyi bizottságnak jegyzője, állandó előadója és alig van valaki, ki annyira ismerné költségvetéseinket, mint ő, ki azokat rendszeren könyv nélkül tudta előadni. E rendkívüli szorgalmu és ressortjában annyira jártas képviselő még igen fiatal; 1843. június 8-án született Vasmege Gasztony helységében; iskolát Szombathelyen és Eperjesen végezte, a jogot pedig a pesti egyetemen, hol dr. Pauler Tivadar első rectoratusa alatt tette le a jogtudori szigorlatokat; 1867-ben megyéjében szolgabíró lett, 1868-ban pedig a szt.-gotthárdi választókerület egyhangulag képviselővé választá, azóta is mindig azt a kerületet képviselte és idejét majdnem kizárólag jelenlegi ressortjának szentelte.

Báró Simonyi Lajos kereskedelmi minister született 1824-ben Tarnopolban; jogi tanulmányait Kassán végezte és 1848-ban mint 24 éves fiatal ember Aradmegye kisenői kerületében követt választott; mint ilyen buzgó részt vett a debreczeni, szegedi és aradi országgyűlésen. Majd beállott Görgey táborába, részt vett a szabadságharcban és Világos után Temesvárra hurczoltatott várfogságba. Innét kiszabadulván a magánéletbe vonult. Mihelyt az alkotmányos korszak megkezdődött, azaz 1861-ben, a borosjenői kerület ismét megválasztotta Simonyit, ki a határozati párt tagjai közt foglalt helyet; 1865-ben a borosjenői magyarok és románok egyhangulag választották meg; 1869-ben Biharmegye nagyszalontai kerületének választói keresték fel őt bizalmukkal és ő ezen kerületet képviseli a jelen országgyűlésen.

Péchy Tamás 1824-ben született Alsó-Kézmárkon; tanulmányait Eperjesen és Sárospatakon végezte; 1849-ben tisztelebéli fogalmazó volt az igazságügy-ministeriumban; de nem maradt itt soká, hanem belépett a honvédségbe. A szabadságharc után besorozták a császári hadseregbe. Az alkotmányos korszak kezdetével részt vett a megyei mozgalmakban és mint megyebizottsági tag csakhamar oly népszerűségre tett szert, hogy 1867-ben Abaujmege alispánjává választott; de már 1868-ban a szikszói kerület választotta képviselővé és 1869-ben ismét, még pedig egyhangulag; ő ezután lemondott az alispáni állásról és mint a balközép buzgó tagja részt vett az 1869—1872-iki és a jelen országgyűlésen.
„P. N.”

FONTOS ÜGYEK.

Az új kormány munkatervéről a „Reform”-ban olvassuk:
„A kormány mindenekelőtt a költségvetés részletes tárgyalásának lehetőleg gyors lefolyását óhajtja, s e tekintetben azt hiszik, hogy a szélsőbal hazafiasághoz intézendő felszólítás talán nem marad a tanácskozás gyorsítására nézve egészen eredménytelenül. Siettetni óhajtáná továbbá a kormány az adóbizottság által már letárgyalt adótörvényjavaslatok elfogadását is, s hogy ez minél hamarabb megtörténhessék, nem lehetetlen, hogy a kérdéses adótörvényjavaslatok azon pontjai, melyek az eddigi adótörvények tulajdonképeni megváltoztatását foglalják magukban, egy rövid törvényjavaslat alakjába öntve fognának a ház tanácskozása alá terjesztetni. Törekedni fog ezeken kívül a kor-

mány arra is, hogy a néptanítók nyugdíjazására vonatkozó, úgyszintén a földadó-kataszteri törvényjavaslat is még ezen országgyűlés alatt törvényerőre emeltesse, s elfogadtassék azon két kisebb igazságügyi törvényjavaslat is, melyek egyike a végrehajtott intézmény módosításáról, másika a kézbesítések eszközéséről intézkedik. A közjegyzők kinevezése, mint halljuk, körülbelül april hó elején fog megtörténni.
A „Közérdek” szerint az új kormány első tényeinek egyike egy törvényjavaslat előterjesztése lesz, mely az országgyűlés idejét három évről ötre meghosszabbítja.

Torontálmegye főmérnökének jelentése.

(Vége.)
A rendszert magát illetőleg bátorodom kinyilatkoztatni, hogy mely fekvésű, és árvi-zeknek kitett utakon csak is az utöltések alkalmazhatók, melyek fedanyaggal ellátandók. A tapasztalásból merítetett állhatom, hogy az utálózatunkba felvett utvonalaik nagy részben oly mely fekvésűek, hogy azokra más rendszer nem alkalmazható. Nevezetesen: N.-Becskerek—Lázárföld között majd két éven át meg volt szüntetve a közlekedés, miután az utak ott hol most utöltések állanak az előtt 2—6 lábnyi magasságu vízzel — két harmadrész hosszban elárasztva voltak, s ezen borzasztó állapotát utainknak — a többi utvonalaiknál még nagyobb mérvben észlelhetjük. Lehet-e tehát ezen nyomon helyzetlen másként segíteni, mind utöltések által? — erre a válasz csak az lehet, hogy nem, és miután minden utöltés — az eddigelő észlelt legnagyobb vizállásnál magasságra emelendő — ennek következménye az, hogy sok helyütt, lényeges hosszakban 4' magasságu utöltésünk legyen.

Utánk jelen állapotának hü előadása után van szerencsém Mellőssággal közölni abbéli észletem, és tervezetem, hogy közlekedésünk előmozdítását, illetőleg — jövőben minő eljárás volna követendő, és minő intézkedések megtétele szükségesek.
1-ször. Javallatba hozni bátorodom, a nagyobb hosszakban elkészült utöltések meghomokolását akként, hogy az esetben, ha az elkészült utöltés homokolásra azon kerület közmunka ereje, melyben a homokolandó utöltés — nem volna elégséges, a munka megszakított folytonosságokból teljesítésének és a közlekedés megnehezítésének elkerülése végett — a szomszédos kerületek közmunka-ereje is felhasználható legyen. Hogy ezen intézkedés által mértföldekre terjedő homokolt utakat nyerhessünk — szakadatlan folytonosságokban.

2-ször. A rendelkezésünkre álló közmunka-erő akként felosztandó, hogy minden egyes közmunkaköteles község — a néki kiosztott utöltés közepében 10 mélységű 2 öl széles ágyat kiásni, a nyert földet részint az utpatka kiegyenlítésére, részben az utöltések szabály-szerű részűjének helyreállítására fordítani tartozzék. Nemkülömben az utöltés építése alkalmával véghez vitt mindennemű hiányos munkák kiegészítésére kötelezendő — ide értvén a nyári utak rendszer szerinti kiegyenlítését, a töltés oldalában 1-5 öl szélességben meghagyott fa ültetvények, és tartalék fedanyag térségének kiegészítését — a meghatározott mértetben; ugy az ut széli ároknak rendes kiásását. Kötelezendő továbbá az általa — a töltés közepén kiásott homok ágyat — a nékie kitűzendő homokaknából kiemelendő tisztá homokkal kitölteni, és azt, az adandó utasítás szerint elteríteni, úgyszintén a fentebb érintett 1-5 szélességű térségre — a töltésnek öszel történetű ismétli meghomokolásához szükséges homokot — fekmentes hasábu alakban — meghordani; hogy ezen homok készlettel, a felállítandó utkaparó, időközben létrejött gödröket kitölthesse, a vágányokat kiegyenlíthesse.

3-ször. Elkerülhetetlenné válik a behomokolt utakra a munka teljesítés után azonnal mértföldenként 4 utkaparót felállítani, kik a behomokolt utat folytonosan kiegyenlíteni tartoznak, azonkívül a faültetvényeket ápolják, azokra felügyelnek, s örködni fognak a fölött, hogy a marha hajtás, és legeltetés az utöltésen, s annak szelében ne gyakorolassék.

4-ször. A fedanyagnak kellő időbeni elnyerhetése végett egyelőre 2 homokakna végleges kisajátítása hozatik javallatban nevezetesen: Nagy-Becskerek város tulajdonához tartozó 11²/₁₀₀₀ hold homok területéből 6 holdat.

Továbbá tör.-becsei határban — Rohonczy Aladár úr tulajdonához tartozó homokos területből 4⁶⁰/₁₀₀₀ holdat a becskerei homok felhasználandó volna Ecska, és Mellencze felé elkészült utöltésekre, nem különben lázárföldi,

aradáci utvonalaikra. A török-becsei homok pedig, mellencze—török-becsei utra. Időleges használatra kisajátítandó területek:

- a) Partos Krivabara közti — Berzava töltés szakadásból létrejött homok-zátony, kitűnő fedanyaggal 3 hold területen mely a bánlaki uradalomhoz tartozik.
- b) Krivabara, és a Mesterovics-féle tanya közt — szinte töltés szakadásból létrejött homok-zátony 2 hold területen, kitűnő fedanyaggal. Mely a Szécsénfalvi uradalomhoz tartozik.
- c) A Berzavából kiemelendő homok Partos és Kanak között, több helyütt található. Ezen elősorolt helyeken nyerendő homokkal, meghomokolható 13.300 öl hossz és pedig Kanak-Bóka-Szécsány közötti kész utöltések, valamint a módos—deltai utvonale egy nagy része — Csávostól Tolvádia határáig.
- d) Ó-Teleknél a Bega-töltés kiszakadásából létrejött 7 holdnyi homokterület. Mely homok, minőségére nézve egybe nem hasonlítható ugyan a Berzava homokkal — mindazonáltal a gazdag talajjal ha összevegyül szilárdabb alapot fog képezni a kavicsolásra, és oldani fogja, a meglevő utöltés talajának kötő erejét. Felhasználható volna a Zsombolya Csösztelek Szt.-György között, és Ó-Telek Csenej Gyertyámos között emelt utöltésekre. Párdányi uradalomhoz tartozik.
- e) A Temes folyam homokzátonyai Csebza, Rudna, puszta Kereszturi határokban 5 és 1/2 holdnyi területen. Fedanyagul csak is az előbbi pontban megnevezett czéblő használható; felhasználható a módos—temesvári utvonala — az első Csebza községe közlegetője szelében, a második a rudnai erdő szelében, a harmadik, a csákovai uradalom puszta-kereszturi határában létezik.
- f) Ban.-Kömös és Heuföld községek legelőjében létező homokgödörök. Felhasználható pedig a két helyen nyerendő homok — a kikkinda—kömlös—lovrini, és zombolya—gottlob—lovrini utvonalaikra, csak is alaphomokolásra, miután jövőben már a Marosböl nyerendő kavicsos, megkavicsolható leendő.
- g) A török-kanizsa—oroszlamosi utvonale meghomokolható, a kocserbáti — Tacza Miatow-féle homokaknából. A fentebb elősorolt homokaknák végleges kisajátítása, és időleges használatban vétele tekintetéből f. hó 6-ról 24. sz. a kelt jelentésem, a tekintetes alispáni hivatalnak betérjesztém, azon kérelemmel, hogy a kellő intézkedések azonnal megtéssenek, nehogy a tavasi munkaidő bekövetkeztével, eljárásban gátolva legyenek.

Tartok azonban attól, hogy a tett intézkedés mellett tudni illik fenthivatkozott jelentésemnek a megye tek. bizottságához — újabb tárgyalás végett — leendő áttevése által — daczára a fennálló 1872. évi 425. sz. a. és 1873. évi 10. sz. a. határozatoknak — az időből kifogyva, tavasszal a homokolási munka meg nem lesz kezdhető.

5-ször. A közlekedésnek jövőbeni biztosítása tekintetéből szükséges, hogy az utak kijelölésével megbízott mérnökök szigoru utasítással ellátassanak, hogy azon utöltéseket, melyek felső felületökben — az 1871. és 1872. évi árvizek színvonalán alul állanak — annyira felemeljék, hogy azok az észlelt legnagyobb vizállásnál 1 lábbal magasabbak legyenek, ide értvén a hó, és essővizek által létrejött elárasztásokat.

6-ször. A kavics megszerzését illetőleg, a következő intézkedések megtételét — még e f. évben — bátorodom alázattal javallatba hozni.

a) Azon kerületek, melyek a perjámosi, egresi maroshoz közel esnek — már ez évben 1/5 részével közmunka erejöknek, a marosböl kavics termelésre utasítassanak, s a reájok kiszabott mennyiséget még ez év folyamában Lovrinba elszállítani tartozzanak, hogy az évben meghomokolandó utzakaszok — mely az államutól kezdeményezendő — jövő évben már megkavicsolhatók legyenek. A fennmaradó 1/5-részel a már eddig megkavicsolt utak jó karban megtartandók. A kavics termelésre utasítható volna az egész perjámosi kerület, s nagy-szt.-miklósi és billeti kerületek egy része.

b) A vasuti társasággal — a kavicsnak Zsombolyára történendő előállításá czéljából egységessé volna köttendő akként, hogy nevezett társulat kötelezze magát a kavicsot azon időben Zsombolyára szállítani, a midőn a közmunka tartozás leszolgáltatásának ideje bekövetkezik t. i. april havában, hogy a vasuti állomásról azonnal rendelkezése helyére elhordassék, kivéven azon esetet, ha a társulat, a rakhelyért különös díjaztatást nem igényelne.

Az évi szükséglet — a rendelkezésünkre álló pénz készletünk szerint — minden év február havában előirányoztassék; a midőn az évre esendő közmunka-váltás összegéről tudomást szereztünk, mely előirányzat a márcziusi közmunka gyűlés alkalmával tárgyalandó

u a bíróság szék-
vételár felosztása
lakó megbízottat
vatalnál jelentsek
ett gondnok fog
gált javak iránt
jogot érvénye-
perrend 466. §.
első napjától szá-
st nem vettek is,
ulönben azok az
vételár felesle-
vich János, kir.
zék telekkönyvi
t írásában.
(24—3^a)
ény.
ék telekkönyvi
essinger Jakab
oi tulajdonához
könyvben fog-
árverés elren-
talában leendő
jeje 1875. évi
füzetik ki öy
él fog a bees-
értéknek 10%
ek minden nap
an, és az ár-
dótnél mege-
bíróság szék-
vételár felosztása
lakó megbízottat
atalnál jelent-
égett gondnok
vak iránt tu-
ot érvényesít-
rend 466. §.
napjától szá-
nem vettek is,
nben azok az
vételár felesle-
ch János, kir.
k telekkönyvi
t írásában.
veket,
forint,
leít
huzásra a
takarék-
k.
hort,
FILAKT.
gar,
— továbbá
széna,
köles
györgyi fő-
(29—3^a)
az országos
kkal el van
sben jártas,
nagy-becs-
(23—3^a)
T.,
házban
reken,

volna, hogy az engedélyezett összegért, a kavicsmennyiség ideje korán megrendelhető legyen. Ez uton nyerdő kavics felhasználó volna zombolya—becskereki utvonala — Zombolyánál kezdeményezve.

c) Temesmegyehez tartozó Kubin községben, nemkülönben a Tisza torkolatának átelében fekvő Szlankamen község határában nagy mennyiségű kavics található — mely eddig nem értékesített. E végből kötelesemegek tartottam a tekintetes alispáni hivatal f. hó 7-ről 26. sz. a. kelt jelentésében az iránt megkérni, hogy utasítsa a perlaszi és pancsovai kerületbeli szolgabíró urakat jelzett helyekre átjárulni, hogy ott biztos tudomást szerezzenek maguknak arról, hogy kicsoda, vagy melyik hatóság a tulajdonképi jogosított a kavics átengedésére, és minő árban, és feltételek mellett volna köb-öle a kavicsnak elnyerhető.

E két helyen nyerdő kavics, és pedig: a kubini felhasználó volna a pancsova—n—becskereki utvonala — Pancsovánál kezdeményezve; a szlankameni Nagy-Becskerekéből kiinduló utunkra. Szlankamenről kavics, szerény véleményem szerint — vállalat útján volna beszerzendő. Perlaszt, vagy Rudolfsnadot véve lerakó helynek, a honnét közmunkaerővel minden további költség nélkül, ide átszállítható.

Vállalat útján — azon okból vélem beszerzendőnek, mert megyebeli közsegeink, úgy hiszem nem szoríthatók arra, hogy a Dunán átkelve, ott kavics termeléssel rojok le közmunka tartozásukat. Ellenben ha a fenti körülmény nem gátol bennünket abban, hogy a közmunka tartozás ekkénti intézkedéssel is leszoállítható, az esetben 4—6 erős dereglye, és szinte 2 erős ladiknak megvásárlása azon okból szükséges, hogy a közmunka kötelesek minden veszély nélkül átkelhesenek, és a kiszabott mennyiségű kavicsot, a Tisza torkolatához leszállíthatják, honnét ugyanazon közsegek mincutánna a termelésnél, be- és kirakodásnál, csakis a kézi napszámok vételének igényben — kétfogatu napszám tartozásuk fejében, a rakhelyre elhordani kötelesek, hol a községi tartozás átvétele közöztetni fog.

Ezen eljárás mellett, ha az kivihető legelőcsöbön szereshető a kavics, és csak is szigorú felügyeletet fog igényelni — mi a perlaszi szolgabírósg által közelsége miatt, minden nehézség nélkül gyakorolható.

Az átengedésre jogosított az egység akként volna megköthető, hogy a kavics nem a termelés helyszínén, hanem a rakhelyen — pontos felmérés után — fog átvétetni, és az ott talált köb tartalom után, az e célra kiállítandó bizonyítvány alapján fogna követelését elnyerni. Ezen eljárás azon okból válik szükségesnek, mert különben többszörös munkát kellene teljesíteni, nevezetesen: az átvétellel megbízottak kétszeri átvételt kellene eszközölni, először a tulajdonostól — a termelés helyszínén, másodsor a községtől — a rakhelyen.

A község kénytelen volna, a kavicsot már a termelés alkalmával a helyszínén úgy egybe- rakni, hogy az átvétel legyen a tulajdonostól, másodsor a rakhelyen, hogy föle átvétesse.

De veszélyes is volna, a tulajdonostól átvétel után a kavicsot Duna szélében hagyni — mert egy bekövetkező áradás által nagy részében veszteséget szenvednénk.

Végre a dereglyék csekély száma miatt

csak is egy, vagy legfeljebb két község működhet, s így az átvétellel megbízottak — minden egyes községi tartozás lerovása után, a Dunán át kellene kelni, hogy a tulajdonostól a kavicsot átvegye.

Az előadottakban szerencsém volt kitüntetni azon szükséges intézkedéseket, melyeknek foganatosításával utank behomokolása, és idővel megkavicsolása lehetségessé válna a nélkül: hogy a megyének nagy áldozatába kerülne.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. évi február 12-én.

Traupmann Endre,
megyei főmérnök.

A monopolum ellen és mellett.

I.

Akár hányszor láthatuk az életben, hogy egy jámbor juhnyáját átvétetni egy kis folyócskán, bámi nagy láma-, ijesztés- és veréssel is, csaknem a lehetlenségek közé tartozik; míg, ha egynek a szarvát a nyájor megfogja s viszi, voncolja: a többi utána indul, s a jó szándék és akarat, hogy tul a folyócskán, a jó, kővér legelőn jól ehessenek, ekként szépen teljesül. Így vagyunk a néppel mindenütt e széles világon, s bárha a hasonlat kemény, — sérteni nem akarunk — de tökéletes igaz; így van ez az angol, francia, német, mint a magyar néppel is; vezetni, voncolni, erőszakolni kell saját javára, boldogságára, mert máskülönbén nagyon nehezen mozdul, hasztalan minden szép szó, intelem, hogy így, úgy azt a te javad, hasznod, érdeked, boldogságod kívánja: nem mozdul az némely kérdés- és némely ügygel szemben, egy tappot is, ha tudná, hogy ott van nyomban az üdvösség, ott vár rea egy lépés után készen, megtesteselve a boldogság.

Ezen állítás valóságát igen sok megtörtént példakkal tudnók bizonyítani; azonban mi csak a székelly néppel magával megtörtént dologgal akarjuk azt indokolni. — A pityóka-termesztést tudjuk, hogy annak idejében csaknem fegyverrel erőszakolták a székelly népre, s miután látta, hogy hát a bizony nem valami veszedelmes állapot, hanem épen jó eledel, most már ugyan csak nagyban termesztik, s meg vannak győződve felőle, hogy bizony az reajok néze egy megbecsülhetetlen áldása a természetnek, mert fel kenyérpótlék, most ott köztütk, s kivált Gyergyó- és Csíkszékelben nagyban is termesztik azt.

És ennek ellenére a nép nem mozdul, mert a példa a mit idézik, régen történt, s az újabb eszmék köztütk nem erősödtek meg, nem találtak talán kellő felfogásra, s így hasztalan beszélünk gabona-magtárak, népbankok, marha-, jég- és tűzkár-egyletekről stb., mert hát nem éri fel az esze, nem éri fel az erszénye, — a rendkívüli nagy biztosítási díjak miatt — vagy talán azért, hogy a boldogságot általuk nem lehet, mint a cigány mondotta volt, azonnal nyakon csipni, nem lehet örökség gyanánt azonnal átvenni, nem lehet, mint a hólyagot egyszerre felfújni s boldogulni vele rotkón.

Atyáinktól nem egyszer hallottuk az 1816—17-beli inséges évek iszonyu példait, s meg az 1863-iki alföldi szárazság okozta borzasztó év is eleven emlékezetünkben van, és ennek ellenére tul és innen a Királyhágon hány községnek van gabona-magtára? aligha felülmulja az a 10, vagy 20 számot! És fog-e sürübben, nagyobb arányban ezután felállítatni? Csak az a felelet: nem!

Az egész ország az uzsorások körmei közt nyög, s csaknem ott állunk, hogy minden vagyon és földbirtok kimegyen maholnap kezzeinkből, idegenek leszünk saját hazánkban és ennek ellenére kérdem, hány magyarszékel városnak van tul és innen a Királyhágon kisegítő-pénztára, hány falunak van vagy lesz népbankja? Oklunk-e a példák, nagyon szomorú árverési példák? Erre is az a felelet: nem!

Most országszerte dühöngeni kezdett a marhavész; ezer meg ezer család jut általa koldusbotra, és fog-e azt eredményezni, hogy jövőre marhakár-biztosító-egyletek állítsanak fel? Egész bizonyossággal lehet erre is azt mondani: nem!

A naponkénti tűzkárok, e szomorú példák, melyek évenként száz meg száz falut, fél városrészeket hamvasztanak el, juttatnak rendre-re annyi ezer lakóst koldusbotra: eredményezte-e a népnél azt, hogy tömegesen, egész helységek biztosítsák magukat? A felelet erre is az: nem!

Igy vagyunk a jégkáresetekkel is! A népet hat vezetni, hogy úgy mondjam, erőszakolni kell saját javára, mint a gyermeket, mint az okatlan állatot és ezt teszszük is például a himblóltas alkalmá és idején; így kellene a tűzoltó-egyletek, az iskolázás, így a gabona-magtárak, népbankok s minden humanus, az újabb kor eszméi elfogadása kérdésénél, így a gyümölcs- és eperfa ültetése, így a marha-, tűz-, és jégkárok biztosítási ügye kérdésénél!

A mint a fennebb idézem példában, a pástor tesz sokszor a jámbor juhnyájjal: akként bányon el az ország törvényhozása a néppel is, és mondja ki, hogy minden helység tartozik a gabna-magtárak, népbankok felállítását elrendezni, s ennek engedelmekdni fog, mert a törvény szavának szentnek kell lenni, ez tartja fel az emberi társaságot, ez az államokat. Ily törvények után nemokára áldani fogja azokat, a kik azt alkották, létrehozták.

Miért elegendnék, mi jögon szólna bele a törvényhozás egyes családok házi-, magánoldalába, ügyeibe? szólnak sokan. Ugy-e! Ez nagyon szép kérdés, szép okoskodás! Szüksége folytán, ha van az államnak joga egyes polgár élete s vagyona felett rendelkezni, azt áldozatképen a maga érdekében — az igaz mindenki érdekében is — követelni, parancsolni: akkor tessék a kölcsönösség elvénél fogva egyesek minden vagyonát az elemek minden kára és a sors és vakeset minden csapásai ellen — midőn lehet — biztosítani s erre más köztvetitőt nem tudunk gondolni, mint a monopolumot.

Rossz, rossz! mondani fogják olvasóink. Ha rosszat mondunk, utána, ám itéljenek, ha kell s érdemese vagyunk: verjenek is meg, de előbb hallgassanak ki!

Igy, így lassacskán közelebb jöttünk tárgyunkhoz, a monopolumhoz — bárha a dohánymonopolumnak, mint aféle nagy pipás ember, nem vagyunk barátai — s csak azt kívánnók, csak abban járjatuk elménket, hogy az ország törvényhozása által kimondott s alkotott törvény útján a kormány a marha-, jég- és tűz-kár ügyében egyelőre állítson fel egy hatalmas és az egész szent István koronája alatti országokra kiterjedő nagyszerű monopolumot, mely eljárásért az egész állam minden népe és minden egyéne áldani fogja, miáltal megszüntet annyi naponkénti szerencsétlenséget, annyi naponta terjedő szegényedési okot; és ellenben nagyban fogja a jölet- és a vagyonsodást elősegíteni és a magyar állam másfélől évenként egy nehány millió, vagy nem mondok nagyot, egy fél száz millió olyan mo-

nopolium-féle jövedelemnek fog örvideni, a miert senki sem fogja, mint most a dohánymonopoliumért zaklatni, és a miert ellenben az egész ország áldása, helyeslése fogja kísérni. (Folytatása következik.)

Ofenheim fölmentése.

Az Ofenheim-pör, melynek két hónapi tárgyalása Ausztriában lázas izgatottságban tartá a politikai s társadalmi köröket, szombaton február 27-én fejeztett be. Mint olvasóink a táviratokból már értesültek, Ofenheim az esküdtsek által fölmentett. E fontos tényről érdemileg legközelebb elmondjuk nézetünket. Most csak a végítárgyalás érdekesebb mozzanatainak feltüntetésére szoritkozunk.

A szombati végítárgyalás napján Wittmann báró esküdtzéki elnök helyét, ki mint tudjuk, betegesége miatt akadályozva volt az elnöki résümé befejezésében, Gernerth törvényszéki elnök foglalta el. Gernerth két óráig tartó előadása után az esküdték 12 és fél óraker vonultak vissza tanácskozásra. A közönség az esküdték távozása után egy ideig szótlanul maradt helyén s csak később özozlött ki az előcsarnokba, hol igen mozgalmas élet fejlődött ki.

A tolongás s a legközelebbi jövő eszéiey felotti hangos vita hat óráig tartott; a midőn a tárgyalási terem nézőtere ismét zsufolóság meglott.

Az esküdték hat óra után öt percczel jelentek meg a tárgyalási teremben. Majd megnyílnak a szarnyajtók; a bírák elfoglalják helyeiket. Gernerth felkéri Löhrt, az esküdték választott elnökét, hogy hirdesse ki az ítéletet. Löhr érzes hanggal, de kissé bécsies kijelöléssel olvassa az ítéletet. Az első három kérdésre három igen, kilencz nem a felelet. Nagy mozgalom keletkezik a teremben, mely folytonosan nő, a mint kérdésről-kérdésre a valólotra nézve mindig kedvezőbben alakul a szavazatok viszonya. Némely felindulásával nem bíró egyén, feledve hol van, bravót kiált. Az elnök megrójjá ez illetlenséget s Löhrt folytatja a felolvasást. A hetedik kérdésnél, mely a provisióra vonatkozik, öt nem, hét igen a felelet, s itt a hallgatóság izgatottsága tetőpontra hág. Nemsokára bevégzi Löhr az olvasást, s a bravókiallás, valamint az elnök rendreállítására emeltök. A vádlottat beszólják a terembe. Előtt fölvel, szilárd léptekkel siet ez asztalához. Az elnök felszólítja a jegyzőt, hogy olvassa ujra az ítéletet. Valahányszor a szavazatok egy-egy viszonyt hirdeti a jegyző, alig észrevehető mosoly játszik Ofenheim ajkai körül. A jegyző felolvasása után Gernerth azonnal hozzáfog a felmentés kihirdetéséhez a következő szavakkal:

Császár Ö Felsége nevében. A bécsi esküdtsek a január 4-én megkezdett és ma bevéget főtárgyalásban az esküdték jelszava alapján így ítélt: „Ofenheim Victor ponteuxini lovag és család ellene emelt vádja alól felmentetik. A magánfelek kárpótlási igényekkel a polgári bíróság elébe utasítanak. A költségeket az állam viseli. Ezennel befejeztnek nyilvánítom a tárgyalást. (Az esküdtékhez.) Esküdt uraim! A törvényték nevében a legmelegebb köszönetet mondom önöknek a rendkívüli buzgalomért, melyet e hosszadalmas tárgyalás alkalmával tanusítottak. A vádlott mélyen meghajol. A nézőtérben bravó kiáltások hangzanak, de mások csendet követelnek.

Az esküdték a január 4-én megkezdett és ma bevéget főtárgyalásban az esküdték jelszava alapján így ítélt: „Ofenheim Victor ponteuxini lovag és család ellene emelt vádja alól felmentetik. A magánfelek kárpótlási igényekkel a polgári bíróság elébe utasítanak. A költségeket az állam viseli. Ezennel befejeztnek nyilvánítom a tárgyalást. (Az esküdtékhez.) Esküdt uraim! A törvényték nevében a legmelegebb köszönetet mondom önöknek a rendkívüli buzgalomért, melyet e hosszadalmas tárgyalás alkalmával tanusítottak. A vádlott mélyen meghajol. A nézőtérben bravó kiáltások hangzanak, de mások csendet követelnek.

A vádlott mélyen meghajol. A nézőtérben bravó kiáltások hangzanak, de mások csendet követelnek.

A vádlott mélyen meghajol. A nézőtérben bravó kiáltások hangzanak, de mások csendet követelnek.

TÁRCSA.

Margit.

(Folytatás.)

A rejtelny megfejtése.

A mint egy szép tavaszi reggelen a kis Óhalmi társaság a kastélylyal határos gyönyörű kertben reggelinél együtt ült. Árvai levelet kapott Amerikából s pedig nem kis meglepetésére Befagfalvitól. A levelet mohó vágygyal átolvasva halálsápadt lön. A kis társaság a történeteket látva mélyen hallgatott. Árvai rögtön felemelkedve szobájába sietett, hol majd estig elzárkózva tartá magát. S csak este jött elő magányából Erdődiket felkeresve.

Erdődiné, ki sokkal finomabb tapintatu nő volt, mintsem kíváncsisága s alkalmatlan kérdészedése által alkalmatlankodnék, részvevőleg tekintett Árvai melabus, gondolatok nehézfellegeibe borult arcza.

De Árvai megértte e sokat mondó néma társalgást is, s a tisztés özvegy kezét megragadva megindult hangon monda: „Holnap virradatra távoznom kell, s önök Óhalman hihetőleg más uradalmi ügyvédet kapnak rövid idő alatt. Kimondhatlan köszönettel vagyok önöknek a sok annyira boldogan töltött órákért, percekért. De holnap többit.”

„Hogyan,“ rebege Erdődiné megdöbbenve: „ön távozik? de nem mindenkorra!”

„Igen valószínű.”

„Az Istenért — és miert ez? — Tan a gróf...”

„Mint mondam asszonyom, reggelre tán többit mondhatok.”

Erdődiné halványan távozott. Árvai elkezdé a szükséges előkészületeket tenni. — Elhatározása másíthatlan volt. Árvai Amerikába készült. De hogy olvasóink előtt a rögtöni elhatározás okát indokoljuk, lássuk mi történt.

A levél, melyet Befagfalvitól Amerikából kapott, Szélesi levelébe volt mellékelve s tartalma ebben összpontosult: minden birtokát család emberek mesterkedései s szerencsétlen vállalatok következtében elveszté s jelenleg oly szorult körülményekben él, hogy igazságos ügye védelmére sem ügyvédet se pártfogót nem talál, sőt annyira összeolvadt meglehetősen terjedelmes jószágga, hogy idegeneknél kénytelen irtalom- és ajándékként menhelyet elfogadni. Szivrehatolag leírja keservét csalódása felett s kijelenti mennyire vágyódik hazra, de még annyi pénze sincs, hogy hazra indulhatna. Munkát sem kaphat, mert angolul mitsem tud. Felkéré tehát Szélesit, tudakolná meg Árvainak, nevelt fiának hollétét, közölné vele sorsát, mert ebben helyezi még minden reményét. Kötné szívére, hogy siessen atyjához, menlené meg csalárdul elharácsolott vagyonát s legyen támasza öreg napjaiban. Szélesi e szomorú tartalmu levélhez e sorokat csatolta: „Ne aggodjék semmit, kedves Árvain, apja sorsán mert már ifjúkori barátságunk tekintetéből is megteendek mindent, mi lehetségessé. Megvizsgáltam az apját s pénzzel is segitendem, mennyire peres ügyeiben s személyében szükség van. Csak egyet csodálók Befagfalvi barátomtól, ki különben mindenben értelmes józan embernek tartottam, azon kívánságát, hogy ön innen egész jövőjét szételvalva Amerikába siessen, már ez előttem, képtelen szivelen kívánság. Azért figyelmeztetem arra világért se gondoljon, hogy ön Óhalmról távozna egy már úgy is a sirszelen álló agastyánért, — kit, ki tudja mire oda érhet, életben talál-e még? Különbén is, önt kötelezettsége, hivatása marasztalja, s ha távozni akarha csak is a gróf, kinek szavát adta, oldhatja fel szent kötelesege terhe alól. S szöszegő olyan ember mint ön, már még sem hinném, hogy lehetne. Különbén közlöm mindjárt önnel tervem, mely ha önnel tetszésre talál, legalkalmasabb volna az öreg úr tulkövetelő kívánságának ön irányában gátot vetni. En a telhető pénzeket megküldöm neki azon megjegyzéssel, miszerint önnek eddigi hollétéről mit sem tudok vagy hallottam.”

Száles levelét végig olvasva. „Hát ez volna-e a gyermeki hála, atyám jöltevőm irányában, kinek mindenem köszönöm. Nem, oh emberek, ismerem setét, az érdek undok mocskában fent-rengő lelkeiket, tudom mint fizettek az érdemnek! Ön kedves Szélesi uram mézesszavu ördög, gonosz lélek, egyike azon urias, divatos hangu gazembereknek, kik a mai életphilosophia undok elveit besziva, tovább törekednek terjeszteni mint azt, mi samunkét kiszárastja a szivből mindazon nemesebb érzeseket, melyek a gyermeket az atyához, embert emberhez, s az egyes embert az egész emberiséghez csatolják. — Megyek szerencsétlen atyám segítségére, bár soha se lássam többit imádott hazámat, hár koldusbot várjon reám!”

A búcsuzás.

Árvai az egész éjert ébren tölté, részint a szükséges utikészületek megtételével, részt pedig szerencsétlen atya s Margittal elfoglalva. Minden egyébtől nem vált oly nehéz szívvél, de ha Margitra gondolt, másodperczig elállt a vér szivében, s kimondhatlan fájó érzet metszé törként keresztül azon gondolat, hogy azon lenyúlt, kit jobban szeretett lelke üdvösségénél, hidegen a viszonzerelem boldogító vigasza nélkül kell távoznia. De a perczek s órák multak s a kitűzött idő elközelgett a búcsuzás keserű perce itt volt. Reszkető léptekkel ment Erdődik lakása felé.

A mint Erdődiné a halvány bánatdult arcza ifjut megpillantá égető könyök gördültek alá hófehér arczán s bánatosan nyujtá kezét a távozni akarónak. Margit halálsápadtan szólanul állt egy ablak mélyedésében, hol Árvaira, hol a szabadba tekintve merev, tétovázó tekintettel. „Ön csakugyan távozik tán örökre?” kérdé Erdődiné.

„Gyermeki kötelesege-m. Mennem kell s tán örökre,“ viszonzá Árvai tompán.

„Örökre?” ismétlé halkán Erdődiné s e pillanatban Margit ájultként rogyot az ablaknál álló karszékelba, mit Árvai, miután a jövő képeivel s a jelen sujtó perce annyival inkább foglalkoztá, alig vön észre. Nem vevé észre,

mint ült ott mereven, letört liomként fájdalom szaggatott szivvel Margit felig megtört szemsugárral rajta függve.

„De mégis csak elhamarkodott lépés ez öntől,“ emele szót a jól hizallat testü tisztartó.

„Ne mondja ön ezt,“ monda Erdődiné zokogva a tisztartóhoz fordulva. „Ez nemem lélek tulajdona s fíui székelleesség. Jöllehet ily hamar magam se hittem volna fejezé be szenvedő lányára tekintve.”

„Oh nem, anyám,“ emelkedék Margit helyéről anyához közeledve, minden erejét összeszedve. „Ne mond hamar, hiszen, ha ilyen szent szózat hívja az embert, minden percz egy öröklet. Igen, neki menni kell,“ rebege tört hangon, s élettelen anyja lábához rogyott.

Erdődiné velőgható sikoltással borult lányára. Árvai, ki az egészöböl nem sokat értelt, rémulve sietett a kétségbeesett anya segítségére. Hosszabb ideig tartó ájulás után a legkétségbeesettebb kísérletek után Margit ismét magához jött. Szemeit felnyitva, halk hangon kérdé: „Mi történt velem? Oh kedves anyám, de jól éreztem magam, oly édesen mélyen aludtam. Most tudom, mily édes meghalni!”

„Szegény lányom, szeretett gyermekem, hát oly édes volna-e meghalni? viszonzá a bánatos özvegy keserű könyeket hullatva gyermekére borulva.

„Nem jobb-e reád nézve szeretett anyám, ha leányodat ott lent az örök nyugalom révében boldogan tudod, mintha e földi élet csalékony reményeitől kijátszva, megtört szivvel vonszolja bánatteljes napjait egy tiltott érzés átka miatt?”

„De miert e bánatos panasz leányom, miert halálgondolatok? Tudom, gyermekkorodtól kezdve tulságosan odaengedéd gyengéd lelkedet a szivet emésztő kétkedéseknek s aggályoknak. De honnan e keserű csalódás?”

„Oh anyám,“ susogá halkán Margit fejecskéjét anyja kebelére rejtve, hogy ez ne lássa, mint borult lángha arcza s szive úgy dobogott, hogy attól tartott anyja is megállandja. (Folyt. köv.)

Rövid hírek.

Dorozsma környékén szintén farkasok ögyelenek és mint a „Szegedi Közlöny“ halomlás után írja, egy embert szétmarcangoltak.

A sárospataki főiskolában a tanárok és az ifjuság között tifusz dúhög.

A váltóhamisító Reviczkyt 6 évi börtönrre ítélték.

A római pápa a német birodalmi egyház-politikai törvényeket érvényteleneknek nyilatkozta s mindazok ellen, kik a mondott törvényeknek engedelmeskednek a nagy kiátkozást hirdeté ki.

Vácson a népkönyhák ügyét a jótékony nőegylet vette kezébe s mint „Vácvidéki Lapok“ írja, pénzügytéseik és színi előadások által iparkodik annak jövőt biztosítani.

A püspökhatvani római katolikus tanító egy kis leánykát anyyira összevert, hogy nyavalyatörésbe esett és meghalt.

A „Kölni Zeitung“, mely meglehetősen biztos forrásból szokta híreit meríteni, Bismark visszalépéséről beszél.

Dr. Landsteiner Lipót, a bécsi „Morgen-Post“ kiadója f. é. február 21-én hirtelen meghalt.

Bazaine tábornagy Santanderben igen kellemetlen fogadásban részesült; nagy tömeg népség gyűlt össze ablakai alatt és éktelen zsvajj között áruolnak mondatk őt és Cayennebe utasíták.

A moszkvai vasuti indóház néhány nap előtt leégett. A kár még pontosan meghatározva nincs ugyan, de mint mondják rendkívül nagy.

H I R D E T É S E K.

152. sz. 1875. **Hirdetmény.** (38-1)

Az 1875. évi ujonczozás Nagy-Becskerek városában f. é. márczius 11., 12. és 13-án a casinoi helyiségek kis termében fogván megtartatni; mindazon hadkötelesek kik 1855., 1854. és 1853. évben születtek s így az I., II. és III. korosztályhoz tartoznak felhivatnak, hogy a fennit kitélt határidőben és helyen hadi kötelezettségüknek leendő elégtétele végett annál is inkább jelenjenek meg, mert az elmaradtak a szökevények iránt fennálló eljárás alá fognak vonatni.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi márczius 2-án.

Manojlovics Miklós,
főjegyző.

3. 152-1875. **Kundmachung.**

Nachdem die Rekrutenstellung für das Jahr 1875 in der Stadtgemeinde Gr.-Becskerek am 11. 12. und 13. März l. J., im kleinen Saale der Casino-Localitäten abgehalten wird, so werden alle jene Wehrpflichtigen, welche im Jahre 1855, 1854 und 1853 geboren sind, und sohin zur I., II. und III. Altersklasse gehören, hiemit aufgefordert, in der obbestimmten Zeit und Ort wegen Entprechung ihrer Wehrpflicht um so gewisser zu erscheinen, als gegen die Nichterfüllung das in Bezug der Deferturen bestehende Verfahren jegleich eingeleitet werden wird.

Gr.-Becskerek, am 2. März, 1875.

Nik. Manojlovics,
Ebernetár.

Br. 152. — 1875.

Објава.

Почем ће се новачење за 1875. годину у овој вароши 11., 12. и 13. марта т. г. по римск., у малој дворани касинског здања обдржати, зато се сви они војнички обвезници, који су 1855., 1854. и 1853. рођени, и тако у I., II. и III. доби разред спадају, с овим позивају, да у гореназначено време и место ради одговарања својих војничких дужности с тим више доћи непропусте, почем ће се противу оних, који изостали буду у погледу војничких бегунаца постојећи поступак неотложно одредити.

У Вел.-Бечкереку, 2. марта 1875.

Ник. Маножловић,
вел. бележник.

1764. sz. 1875. (26-3)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megyei cselédség számára folyó 1875-ik évre szükségelt ruhaanyag, jelesen:

- 299 1/2 rőf barna komisz posztó
- 152 1/4 „ finomabb kek „
- 1604 1/3 „ komisz kek, posztó
- 75 1/4 „ szürke posztó
- 113 1/4 „ vörös posztó
- 708 1/2 „ zwilch-vászony
- 2478 1/2 „ bélés-
- 105 „ kemény-
- 7589 „ vastag zsinór
- 2100 darab gomb-hurok
- 4 1/4 „ sapkára való bélés-bőr
- 34 „ napellenző
- 34 „ állszij
- 34 „ rózsza
- 64 1/2 „ fekete kecskebőr
- 1307 1/2 tucsat olajbogyadod rézgomb
- 87 1/2 „ gömbölyü nagy rézgomb
- 66 1/2 „ rózsasformájú rézgomb
- 315 „ gömbölyü kis „

Szabómunka mindenestől:

- 47 darab köpenyeg
- 62 „ huszárka
- 148 „ atilla
- 191 „ blousz
- 373 „ magyar nadrág
- 43 „ lovagló „
- 4 „ pantalon
- 210 „ mellény
- 34 „ sapka, átengedése tekintetében folyó évi márczius 11-én reggel 9 órakor a megye székház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni kívánók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva, azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy:

a) az elősorolt cikkek beszerzésére egyenkint fog árlejtés tartatni, s az egyes rovatoknak ez után elérendő legcsekélyebb árai összevéve az összes rovatokban elősorolt cikkek beszerzésére ezeknek egészbeni összeve fog újból árlejtési kiáltási árul szolgálni, magától értetetté, hogy a mennyiben az összes cikkeknek árlejtés alá ekkénti becslésével az összes rovatokra nézve csekélyebb ár értenék el, mint az egyes rovatokra tett ajánlati összeve nézve, ez esetben az egyes vállalkozónak, az egyes rovatokban foglalt cikkek előállítására tett ajánlataikból származó jogok és kötelesegek önkényt elenyészetté tekintendők lesznek.

b) az írásbeli ajánlatok bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s az árlejtés befejeztével nyitattak ki, későbbben benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

c) a vállalkozók kötelesek a cikkekkel azon minta szerint előállítani, melyet az árlejtési kiáltásból a megyeház nagy termében fog közszemlére kitenni.

Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megye számvevői hivatalnál betekintheők.

Nagy-Becskereken, 1875. évi február 16-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

1767. sz. 1875. (28-3)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megyei lovas-csendőrök számára folyó 1875-ik évre szükségelt 38 darab úgynevezett erdélyi lópokróc átengedése tekintetében folyó évi márczius 11-én délutáni 3 órakor a megye székház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni szándékozók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva, azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az írásbeli ajánlatok bánatpénzzel ellátva, az árlejtés megkezdése előtt az alispáni hivatalhoz nyújtandók be, s az árlejtés befejeztével nyitattak ki, későbbben benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órákban a megye számvevői irodában betekintheők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. évi február 16-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

1766. sz. 1875. (25-3)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megyei csendőrök számára f. 1875. évre szükségelt

176 darab magyar nemez kalap

átengedése tekintetében f. évi márczius 11-én délután 3 órakor a megyeszékház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az írásbeli ajánlatok bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt az alispáni hivatalhoz nyújtandók be, s az árlejtés befejeztével nyitattak ki, későbbben benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órákban a megye számvevői irodában betekintheők.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi február 16-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

1765. sz. 1875. (25-3)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a megyei cselédség számára, 1875. évre szükségelt lábbeli neműek, jelesen:

- 32 pár fénymázos téli csizma,
- 49 „ teli bagaria csizma,
- 32 „ fénymázos fejelés és
- 49 „ fejelés pittling csizma szállításának tekintetében f. é. márczius 11-én délutáni 3 órakor a megyeszékház nagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 10%-nyi bánatpénzzel ellátva azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az írásbeli ajánlatok bánatpénzzel ellátva, az árlejtés megkezdése előtt az alispáni hivatalhoz nyújtandók be, s azok az árlejtés befejeztével nyitattak ki, későbbben benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megye számvevői irodában betekintheők.

Kelt N.-Becskereken, 1875. évi február 16-án.

Torontálmegye alispáni hivatala.

Arlejtési hirdetmény. (37-3)

A nagy-becskereki kir. ügyészség részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-becskereki „Munkács“ nevezetű fegyházban letartóztatott elítelt és vizsgálati foglyok élemezésének 1875. évi január 1-től egy, esetleg három évre való biztosítása végett a zárt írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árlejtés f. é. márczius 21-ik napján reggeli 9 órakor ezen kir. ügyészség hivatali helyiségeiben fog megtartatni.

A vállalkozni szándékozók ennél fogva felhivatnak miszerint 800 ft. bánatpénzzel ellátott szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlataikat az illető kir. ügyészségnek említett időpontig annál bizonyosabban beküldjék, minthogy azontul ilyenek elfogadhatni nem fognak; vagy a fent megállapított bánatpénzzel a megjelölt helyen és időben a nyilvános árlejtésnél személyesen vagy igazolt meghatalmazottjaik által részt vegyenek.

Kikiáltási árul, minden egészséges rab napontai élemezésére, a felsőbbeséig 21 krra megállapított ár szolgál.

Figyelemzetnek a vállalkozók, hogy írásbeli ajánlataikban az ár, melyért a vállalatot elfogadni készek, necsak számban, hanem írásban is kitégyék, és a mennyiben azt három évre hajlandók olcsóbban az élemezést elvállalni, ezt világosan és elkülönítve ugyanazon ajánlatokban kitüntessék, minthogy az egy évre történt árlejtés után a három évre való élemezésre az árlejtés megtartatni s csak ezután az írásbeli ajánlatok felbontatni fognak.

Végre megjegyeztetik, hogy valamint írásbeli ajánlatoknál, úgy a nyilvános árlejtésnél, a vállalkozni kívánók, magukat illető hatóságuktól előéletük és vagyoni állapotjuk iránt bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

Az árlejtés úgy egy valamint három évre, befejezte után a vállalkozóra azonnal kötelező, a magas kincstárra nézve azonban csakis a felsőbbi jóváhagyás után.

Az árlejtési feltételek e kir. ügyészségnél betekintheők.

Nagy-Becskereken, 1875. évi márczius 4-én.

Dr. Raics Milós,
kir. ügyész.

7354. sz. váltó 1874. (32-3)

Hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék mint váltóbiróságnak folyó évi november 4-én tartott ülésében Tolveh István nagy-becskereki fűszer-, festék- és anyagkereskedő aláírási czime bejegyeztetett; czimvezető a cégtulajdonos.

Kelt a nagy-becskereki, e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi december 16-án tartott üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

10099. sz. 1874. (24-3)

III. árverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Messinger Jakab kérelmére Radicev Szovra ellen, ez utóbbi tulajdonához tartozó s a nagy-becskereki 877. számú tjkönyvben foglalt 100 flra felbecsült házra nézve a bírói árverés elrendeltetett, s ennek a kir. telekkönyvi hivatalában leendő eszközlése végett a III-ik árverés határideje 1875. évi április 8-ik napjára, délelőtti 10 órakor tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok ezen árverésnél fog a becsáron alól el adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzzel letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező kiküldöttél betekintheők.

Figyelemzetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésök végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását e hivatalnál jelentsek be, ellenkező esetben képviseltetésök végett gondnok fog kineveztetni, végre

Felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. §. értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Az árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó bizatik meg.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi december 31-én tartott ülésében.

7. szám. **Pályázat.** (35-3)

Alulirt szolgabíró által folyó évi január 3-án kiirt pályázat a bánlaki községi orvosi állomás betöltése tárgyában, pályázók hiányában, eredmény nélkül maradván; újlag felhivatnak a pályázni kívánó t. orvos urak, az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt folyamodásukat folyó évi márczius 31-ik napjáig, mint a választási napig, alulirt szolgabíróhoz benyújtani.

Ezen Bánlakon székülő orvosi állomással 600 frt. évi fizetés, szabad fuvarral összekötött 10, illetőleg 40 krnyi látogatási díj van összekötve.

Bánlakon, 1875. évi február 20-án.

Milutinovits Sándor,
szolgabíró.

200-300 hold fekete ugar,

juhok vagy disznók legeltetésére, bérbé adandó; — továbbá

1000-1200 mázsa jó réti széna,

nemkülönb tavaszi vetésre igen alkalmas

tavaszi búza, bükkön és köles

eladó. — Bövebb értekezés a bega-szent-györgyi főbérletőség irodájában kapható. (29-3)

PÉNZT

mostantól fogva 1000 fttól kezdve is a legmagasabb összegig,

de csak földbirtokokra

eszközöl legfőlebb 30 nap alatt

Messinger T.,

(30-3) főuteza, Mencezer'féle házban.

Sinkay János

bérbeadja az ő nagy-becskereki tagosított 193¹⁰⁰⁰... és az ennek közelében fekvő mellenczei Ueberland 32³⁰⁰⁰... öszvesen 226 catastráholdnyi szántó- s ugyanott a mellenczei határban fekvő 31 catastráholdnyi kaszálló birtokát e folyó s evvel együtt számítandó 6 évre. A bérleti kívánók értekezhetnek vele személyesen itt helyben, saját lakásán.

N.-Becskereken, 1875. évi márczius 2-án. (36-1)